

UiO : **Institutt for privatrett**
Det juridiske fakultet

GMO-regulering i EU/EØS – hvor fritt står Norge?

Professor Inger B. Ørstavik

3 hovedspørsmål

- Hva reguleres av GMO regelverket i EU/EØS?
- Hva kan Norge gjøre innenfor reglene?
- Eventuelle begrensninger utenfor GMO-reglene

Utsetningsdirektivet 2001/18/EF

- **Miljøregulering, krever miljørisikovurdering**
- **Definisjon av GMO, artikkel 2 (2)**
  - «en organisme.... hvori det genetiske materiale er blevet ændret på en måde, der ikke forekommer naturligt ved formering og/eller naturlig rekombination»
- **Unntak i artikkel 3, jf. bilag 1B**
  - «mutagenese»

EU-Domstolen 2018 (C-528/16)

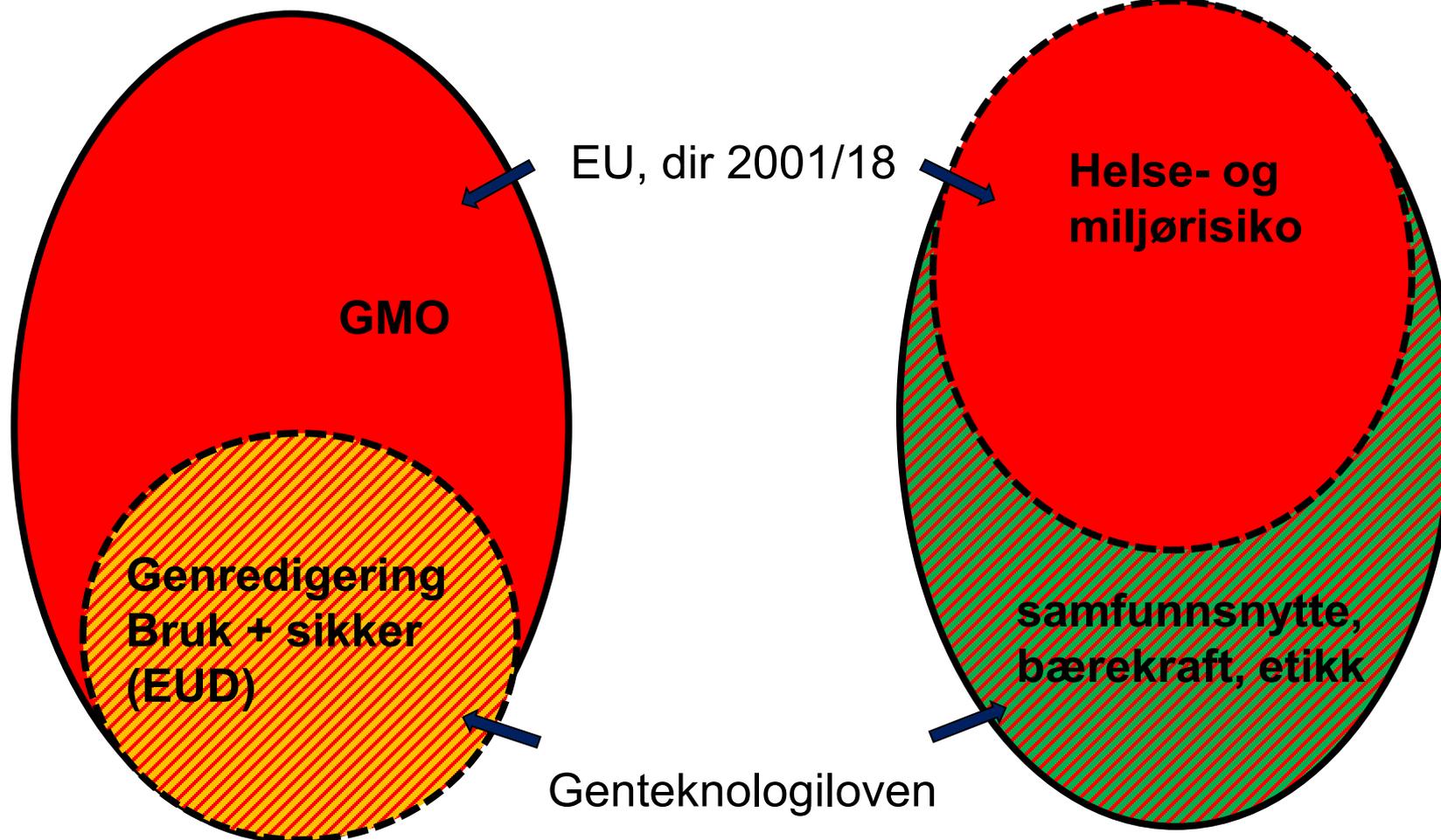
- Unntak i artikkel 3 jf. bilag 1B gjelder **bare** teknikker som
  - **har vært brukt i en rekke anvendelser, og**
  - **gjennom lang tid har vist seg sikre**
- EU-dommer etter 1994 tillegges stor vekt også i Norge

Fleksibilitet vs utsettingsdirektivet

Definisjonen av GMO

Forbud

Fleksibilitet vs utsettingsdirektivet

Differensiert godkjennings-
prosedyre

GMO godkjent i andre medlemsland

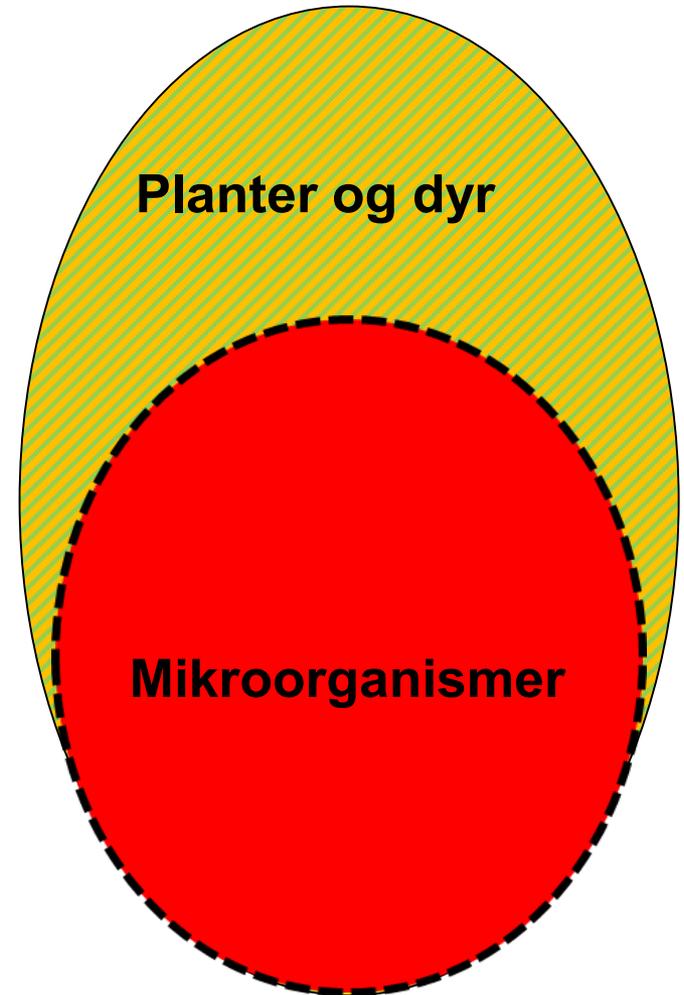
EU, dir 2001/18

Genteknologiloven

GMO i forskning?

- Direktiv 2009/41 om innesluttet bruk av GMO mikroorganismer
- Genteknologiloven + forskrift
- Fritt endre planter og dyr

EØS-regler om GMO i mat og fôr

- Forordning 1829/2003 om genmodifiserte næringsmidler og fôrvarer
- GMOer til bruk i mat og fôr
- Forbud dersom negative virkninger for helse eller miljø
- Risikovurdering samordnes med utsettingsdirektivet

Utvikling i EU: Forordning om NGT

- Forslag til forordning om NGT
  - NGT planter, - mat eller fôr som
    - Målrettet mutagenese eller cisgenese
    - Ikke inneholder genetisk materiale med opprinnelse utenfor artspoolen
- Avstemning EU Parlamentet februar 2024

Internasjonale handelsregler

EØS-avtalen

**Artikkel 11 og 13 om
kvantitative
importrestriksjoner og tiltak
med tilsvarende virkning**

**WORLD TRADE
ORGANIZATION**

GATT 1947/1994

**TBT – Avtalen om
tekniske
handelshindringer**

Takk!

i.b.orstavik@jus.uio.no